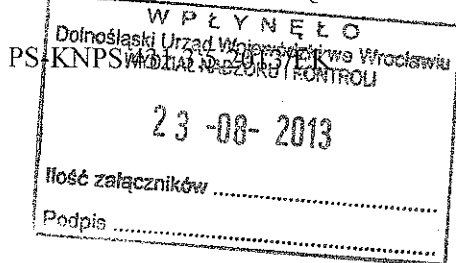

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

Wrocław, dnia 20 sierpnia 2013 r.

Pani
Ewa Kocemba
Starosta
Powiatu Kamiennogórskiego

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

W dniach od 18 do 22 lipca 2013 roku, na podstawie art. 22 ust. 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2013 r., poz. 182), zespół kontrolny w składzie Edyta Kubicka – przewodnicząca i – kontroler Grażyna Zielińska z Wydziału Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu, przeprowadził kontrolę kompleksową w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Kamiennej Górze z zakresu realizacji zadań Powiatu wynikających z art. 19 i art. 20 ustawy o pomocy społecznej, struktury organizacyjnej jednostki oraz kwalifikacji zawodowych pracowników. Kontrolą objęto okres od 1 lipca 2012 roku do 18 lipca 2013 roku.

Kontrolę przeprowadzono w oparciu o plan kontroli Wojewody Dolnośląskiego na II półroczu 2013 r., zatwierdzony w dniu 28 czerwca 2013 roku. W okresie objętym kontrolą, tj. od 1 lipca 2012 roku do dnia kontroli, tj. do dnia 18 lipca 2013 r. funkcję dyrektora jednostki sprawowała Pani Celina Róg, odpowiedzialna za wykonywanie zadań w obszarach kontrolowanych zagadnień.

W zakresie działalności jednostki objętej kontrolą wydaje się ocenę pozytywną z nieprawidłowościami.

Uzasadnieniem powyższej oceny jest ustalony stan faktyczny. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kamiennej Górze zostało utworzone jako jednostka organizacyjna Powiatu Kamiennogórskiego z dniem 1 stycznia 1999 roku na podstawie Uchwały Rady Powiatu w Kamiennej Górze Nr V/28/99 z dnia 28 I 1999 r. w sprawie powołania Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie. Zasady organizacji i funkcjonowania określa Regulamin, a jego zadania określa Statut, przyjęty Uchwałą Nr XXII/115/2012 Rady Powiatu Kamiennogórskiego z dnia 29 maja 2012 roku. W Statucie w § 3 wymieniono zadania realizowane przez PCPR, w których zabrakło zadań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej. Również w § 4 lit f wskazano, cyt.: „zapewnienie opieki dzieciom całkowicie i częściowo pozbawionym...” jako zadanie z pomocy społecznej, co jest niezgodne z obowiązującymi przepisami. Podobny błąd występuje w § 4 lit. g – dotyczy udzielania pomocy w integracji ze środowiskiem osobom opuszczającym placówki opiekuńczo – wychowawcze, zakłady dla nieletnich oraz rodziny zastępcze. Również lit. j - dotycząca nadzorowania przez PCPR działalności rodzinnej opieki zastępczej jako zadanie z pomocy społecznej jest błędne. Wskazane jest usunąć błędy i poprawić nieścisłości. W Regulaminie Organizacyjnym i w Statucie nie ma informacji, że PCPR w Kamiennej Górze zostało wyznaczone na organizatora rodzinnej pieczy zastępczej pomimo, że nastąpiło to już 14 listopada 2011 roku, czyli przeszło pół roku wcześniej niż uchwalono nowy Regulamin i Statut.

W okresie objętym kontrolą, tj. od 1 lipca 2012 roku do dnia kontroli, tj. do dnia 18 lipca 2013 Dyrektorem Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie jest Pani Celina Róg, która zajmuje to stanowisko nieprzerwanie od 1 stycznia 1999 roku, zgodnie z powołaniem Starosty Kamiennogórskiego z dnia 5 lutego 1999 roku. Wśród upoważnień, które zostały wydane Dyrektorowi PCPR nie doszukano się tych, które dotyczą zadań z zakresu pieczy zastępczej odnośnie wydawania decyzji administracyjnych, skierowań do placówek opiekuńczo- wychowawczych. Wskazane jest uregulować te kwestie.

Dokonując analizy akt osobowych stwierdzono, że Dyrektor spełnia wymogi określone w art. 122 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej, który odnosi się do kwalifikacji zawodowych osób zajmujących stanowiska kierownicze w pomocy społecznej. Również wszystkie osoby zatrudnione w Centrum Pomocy na stanowiskach związanych z merytoryczną działalnością i realizujących zadania własne powiatu oraz zadania z zakresu administracji rządowej posiadają wymagane kwalifikacje zawodowe, zgodne z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 18 marca 2009 roku w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych. Wskazane jest natomiast uregulować zakres czynności osoby zajmującej stanowisko starszego specjalisty ds. świadczeń, który jednocześnie wykonuje obowiązki pracownika socjalnego.

Siedziba Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie znajduje się w budynku przy ulicy Sienkiewicza 6a w Kamiennej Górze. Nieruchomość jest przystosowana dla osób niepełnosprawnych.

W powiecie kamiennogórskim, zgodnie z art. 19 pkt 1 ustawy o pomocy społecznej, Uchwałą Nr IV/29/2011 Rady Powiatu Kamiennogórskiego z dnia 25 stycznia 2011 roku. została przyjęta Powiatowa Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2011-2014. W treści dokumentu uwzględniono programy pomocy społecznej, wspierania osób niepełnosprawnych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka. W celu operacyjnym nr 6 (str.15 Strategii) wskazane jest, że w 2011 roku planowane jest utworzenie poradni rodzinnej, ośrodka interwencji kryzysowej oraz zorganizowanie punktu konsultacyjnego świadczącego pomoc prawną, psychologiczną oraz socjalną. Do dnia kontroli takie jednostki nie powstały. Ich utworzenie, zgodnie z oświadczeniem Dyrektora, związane jest z brakiem zaplecza finansowego.

Zgodnie z art. 19 pkt 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej do zadań własnych powiatu należy prowadzenie specjalistycznego poradnictwa. Zadanie w tym zakresie realizowane jest przez Centrum Pomocy przy udziale zatrudnionych specjalistów do pracy z rodziną, pracowników socjalnych, psychologa, prawnika. Ponadto PCPR współpracuje na zasadzie umowy ustnej z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną, MOPSEM i Punktem Konsultacyjnym z Kamiennej Góry, OIK-iem z Wałbrzycha, jednostkami służby zdrowia, szkołami, sądami z terenu.

Zgodnie z art. 19 pkt 6 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej do zadań własnych powiatu należy przyznawanie pomocy pieniężnej na usamodzielnienie oraz na kontynuowanie nauki osobom opuszczającym domy pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży oraz schroniska dla nieletnich, zakłady poprawcze, specjalne ośrodki szkolno - wychowawcze, specjalne ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii zapewniające całodobową opiekę lub młodzieżowe ośrodki wychowawcze.

W kontrolowanym okresie procedurze usamodzielnienia podlegały 3 osoby z katalogu ww. osób, z czego wszyscy pomoc finansową związaną z ukończeniem 18 roku życia mieli przyznaną jeszcze przed 1 lipca 2012 r. Żadna z tych osób nie miała jeszcze zakończonej procedury i dokonanej oceny końcowej procesu usamodzielnienia.

Zgodnie z art. 19 pkt 7 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej do zadań własnych powiatu należy pomoc w integracji ze środowiskiem osób mających trudności

w przystosowaniu się do życia, młodzieży opuszczającej domy pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży oraz schroniska dla nieletnich, zakłady poprawcze, specjalne ośrodki szkolno - wychowawcze, specjalne ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii zapewniające całodobową opiekę lub młodzieżowe ośrodki wychowawcze, mających braki w przystosowaniu się. Zgodnie z oświadczeniem Dyrektora na bieżąco udzielana jest pomoc osobom, które mają trudności w integracji ze środowiskiem. Mogą one skorzystać np. z indywidualnego poradnictwa psychologicznego, otrzymać informację na temat co, jak, gdzie załatwić, dzielana jest także pomoc związana z formalnościami dotyczącymi uzyskania lokalu mieszkalnego.

Zgodnie z oświadczeniem Dyrektora Centrum w roku 2012 do PCPR w Kamiennej Górze nie zgłosiła się żadna osoba legitymująca się statusem uchodźcy. W związku z tym nie było możliwości wywiązania się z zadań określonych w art. 19 pkt 8, art. 20 ust. 1 pkt 1 i pkt 4 ustawy o pomocy społecznej, które nakładają na powiat zadanie w zakresie udzielania pomocy cudzoziemcom, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą, mającym trudności w integracji ze środowiskiem. Odstąpiono od oceny realizacji zadania.

Zgodnie z art. 19 pkt 10 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej do zadań własnych powiatu należy prowadzenie i rozwój infrastruktury domów pomocy społecznej o zasięgu ponadgminnym oraz umieszczanie w nich skierowanych osób.

Na terenie Powiatu funkcjonuje Dom Pomocy Społecznej w Szarocinie dla osób niepełnosprawnych intelektualnie. Na dzień 30 czerwca 2013 r. przebywało w nim 139 osób, zgodnie z Regulaminem. W okresie od 1 lipca 2012 roku do dnia kontroli Dyrektor PCPR działający z upoważnienia Starosty wydał 7 decyzji o umieszczeniu w Domu Pomocy Społecznej w oparciu o dokumenty wskazane w § 8 Rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 19 października 2005 r. w sprawie domów pomocy społecznej i § 8 Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 sierpnia 2012 r. w sprawie domów pomocy społecznej (Dz.U. z 2012 r. poz. 964). Każda decyzja zawierała wszystkie elementy określone w art. 107 ust. 1 Kodeksu Postępowania Administracyjnego. Analizowane decyzje zostały skutecznie doręczone stronom, zgodnie z art. 109 ust. 1 kpa. Zwrócono natomiast uwagę na nieaktualne podstawy prawne w decyzji nr 3/2013 w przypadku ustawy o pomocy społecznej i kpa.

Zgodnie z art. 19 pkt 11 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej do zadań własnych powiatu należy prowadzenie mieszkań chronionych dla osób z terenu więcej niż jednej gminy oraz powiatowych ośrodków wsparcia, w tym domów dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży. Ustalono, że Powiat Kamiennogórski nie dysponuje mieszkaniem chronionym. W przypadkach nagłego umieszczenia poszkodowanej osoby poza miejscem zamieszkania korzysta się z możliwości umieszczenia jej w OIK w Wałbrzychu. Dla osób usamodzielnianych Powiat stara się zabezpieczać mieszkania z zasobów komunalnych. W ostatnich czterech latach udało się pozyskać 20 takich mieszkań.

Zgodnie z art. 19 pkt 12 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej do zadań własnych powiatu należy prowadzenie ośrodków interwencji kryzysowej. W toku kontroli stwierdzono, że Powiat nie prowadzi ośrodka interwencji kryzysowej. W sytuacjach kryzysowych jest możliwość skorzystania z OIK w Wałbrzychu. Na terenie Kamiennej Góry istnieje Punkt Konsultacyjny dla ofiar przemocy oraz osób uzależnionych od alkoholu, narkotyków i ich rodzin z terenu Kamiennej Góry. Są tam prowadzone bezpłatne formy pomocy w zakresach: wstępnego określenia problemu, pomocy psychospołecznej dla ofiar przemocy, dla rodziców i opiekunów tzw. dziecka trudnego.

Zgodnie z art. 19 pkt 13 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej do zadań własnych powiatu należy udzielanie informacji o prawach i uprawnieniach. Ustalono,

że wszelkie informacje o prawach i uprawnieniach można otrzymać w godzinach pracy Centrum, tj. od 7:30 do 15:30 od poniedziałku do piątku. Część informacji zamieszczanych jest również na tablicy ogłoszeń w pomieszczeniach Centrum.

Zgodnie z art. 19 pkt 14 i pkt 15 ustawy o pomocy społecznej do zadań własnych powiatu należy szkolenie i doskonalenie zawodowe kadr pomocy społecznej oraz doradztwo metodyczne dla kierowników i pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej z terenu powiatu. Na podstawie przedłożonej dokumentacji stwierdzono, że w okresie podlegającym kontroli w ramach doradztwa metodycznego dla kierowników i pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej odbyły się spotkania z kierownikami ośrodków pomocy społecznej.

Zgodnie z art. 19 pkt 16 ustawy o pomocy społecznej do zadań własnych powiatu należy podejmowanie innych działań wynikających z rozeznaczonych potrzeb, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych. Stwierdzono, że w 2011 r. i w 2012 r. opracowano i wdrożono programy korekcyjno-edukacyjne dla sprawców przemocy – „W poszukiwaniu siebie”. W 2013 roku będzie on realizowany na jesieni.

Zadanie określone w art. 19 pkt 17 ustawy o pomocy społecznej, dotyczące sporządzania sprawozdawczości, realizowane jest na bieżąco przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodziny w Kamiennej Górze.

Zgodnie z art. 19 pkt 18 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej do zadań własnych powiatu należy sporządzanie, zgodnie z art. 16a ustawy o pomocy społecznej oceny w zakresie pomocy społecznej. Ocena takich Zasobów za rok 2012 została sporządzona przez PCPR. W dniu 29.04.2013 roku przekazano ją Zarządowi Powiatu Kamiennogórskiego celem przedstawienia jej Radzie Powiatu.

Odnosząc się do zadań z zakresu administracji rządowej wykonywanych przez Powiat, które wynikają z art. 20 ust. 1 pkt 1 ustawy o pomocy społecznej należy wskazać, że żadne z nich nie realizowano ze względu na brak osób przebywających na terenie powiatu kamiennogórskiego, posiadających status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą.

Zgodnie z art. 20 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej do zadań z zakresu administracji rządowej realizowanych przez powiat należy prowadzenie i rozwój infrastruktury ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi. Ustalono, że Powiat Kamiennogórski prowadzi Środowiskowy Dom Samopomocy dla osób niepełnosprawnych intelektualnie oraz z zaburzeniami psychicznymi. Są w nim zabezpieczone miejsca dla 30 osób. W kontrolowanym okresie wydano 2 nowe decyzje kierujące do ŚDS, pozostałe dotyczyły przedłużenia pobytu lub były to decyzje zmieniające kwoty odpłatności, w związku ze zmianą kryterium dochodowego. Wśród kontrolowanych decyzji w pięciu błędnie wskazano podstawy prawne ustawy o pomocy społecznej i kpa.

Zgodnie z art. 20 ust. 1 pkt 3 ustawy o pomocy społecznej do zadań z zakresu administracji rządowej realizowanych przez powiat należy wykonywanie zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia. W okresie objętym kontrolą pozyskano dodatkowe środki na realizację zadań wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, przeprowadzono „Szkolenia rodzin zastępczych, osób prowadzących rodzinne domy dziecka oraz dyrektorów placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego”.

Zgodnie z art. 112 ust. 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, starosta przy pomocy powiatowego centrum sprawuje nadzór nad działalnością jednostek organizacyjnych pomocy społecznej. Kontrola wykazała, że nadzór nad jednostkami pomocy społecznej w Powiecie Kamiennogórskim sprawuje Wydział Spraw Społecznych działający w strukturach Starostwa Powiatowego. Zadanie wynikające z ww. artykułu 8 nie jest określone co do zakresu nadzoru sprawowanego przez PCPR.

W wyniku przeprowadzonej kontroli kompleksowej w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Kamiennej Górze stwierdzono nieprawidłowości:

- 1. Zakres nadzoru PCPR nad jednostkami pomocy społecznej nie jest uregulowany.**

W związku z powyższym wydaje się zalecenie pokontrolne:

- 1. Należy określić zakres nadzoru sprawowanego przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie nad jednostkami pomocy społecznej.**

Podstawa prawna: art. 112 ust. 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. 2013 r. poz. 182 ze zm.).

Termin realizacji: niezwłocznie.

Kontrolowana jednostka w terminie 30 dni jest zobowiązana do powiadomienia Wojewody o realizacji zaleceń, uwag i wniosków, zgodnie z art. 128 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. 2013 r. poz. 182 ze zm.).

Pouczenie:

Zgodnie z art. 128 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. 2013 r. poz. 182 ze zm.), kierownik jednostki podlegającej kontroli może w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych zgłosić do nich pisemne zastrzeżenia do Wojewody Dolnośląskiego we Wrocławiu. Wojewoda ustosunkuje się do zastrzeżeń w terminie 14 dni od dnia ich doręczenia. Z up. WOJEWODY DOLNOŚLĄSKIEGO

Dorota Grzybowska

..... Z. CA. DYREKTORA .....
(podpis kierownika jednostki kontrolującej)

Otrzymują:

1. Dyrektor PCPR
2. a/a

Sm G

